

۱۴۸۴۵۱

۱۳۹۵ / ۱۰ / ۱۸

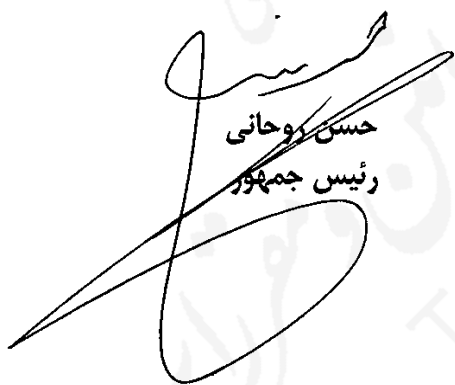

« بسمه تعالی »

وزارت نیرو

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست « قانون موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سد ها و نیروگاه های برق آبی خداآفرین و قیزقلعه سی بر روی رودخانه ارس » که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفدهم آذرماه یکهزار و سیصد و نود و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۵/۱۰/۸ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۱۸۲/۸۰۸۰۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

با توجه به اصل یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجرای مفاد موافقتنامه منوط به انجام تشریفات و ترتیبات مندرج در ماده (۱۷) موافقتنامه می باشد.

حسین روحانی
رئیس جمهور

حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی
رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۵۳۳۶۱/۶۵۵۴۹ مورخ ۱۳۹۵/۶/۱ در اجرای
اصلی یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
قانون موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری
آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره‌برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سدها و
نیروگاههای برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی بر روی رودخانه ارس که با عنوان لایحه
به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی
روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۵/۹/۱۷ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست
ابلاغ می‌گردد.

علی لاریجانی

قانون موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره‌برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سد‌ها و نیروگاه‌های برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی بر روی رودخانه ارس

ماده واحد - موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره‌برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سد‌ها و نیروگاه‌های برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی بر روی رودخانه ارس، مشتمل بر یک مقدمه و هفده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - در اجرای این موافقتنامه رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷)، هفتاد و هشتم (۷۸) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره‌برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سد‌ها و نیروگاه‌های برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی بر روی رودخانه ارس

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان که از این پس «طرفها» نامیده خواهند شد، با پیروی از اصول تساوی و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر و احترام به حاکمیت و تمامیت ارضی دو کشور و تلاش متقابل در راستای توسعه و تحکیم بیش از پیش همکاری‌های فنی و اقتصادی مبتنی بر نفع متقابل؛

با تأکید بر توسعه روابط موجود بین دو کشور براساس احترام متقابل، تفاهم و حسن همجواری، با پیروی از معاهده اصول مناسبات دوستانه و همکاری منعقد در تاریخ ۳۰ اردیبهشت ۱۳۸۱ (۲۰ می ۲۰۰۲) بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان، مفاد قرارداد ترتیب تسویه اختلافات و

حوادث مرزی منعقدہ بین ایران و شوروی مورخ ۱۳۳۶/۲/۲۴ (۱۴ می ۱۹۵۷) و با در نظر گرفتن موافقتنامه راجع به استفاده مساوی از رودخانه‌های ارس و اترک مورخ ۱۳۳۶/۵/۲۰ (۱۱ اوت ۱۹۵۷) بین ایران و شوروی و یادداشت تفاهم منعقدہ در تاریخ ۱۱ تیر ۱۳۷۳ (۲ جولای ۱۹۹۴) بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان در خصوص همکاری در زمینه آب و برق؛

با تأیید کلیه توافق‌های انجام‌شده توسط طرفها در خصوص سدهای خداآفرین و قیزقلعه‌سی؛

با تأکید بر حقوق مساوی هر دو طرف نسبت به تمامی منابع آب و انرژی بخشهای رودخانه مرزی ارس در سراسر سدهای خداآفرین و قیزقلعه‌سی؛

با یادآوری اهمیت ادامه ساخت و تکمیل سدها و نیروگاههای برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی براساس اقدامات انجام‌گرفته توسط طرف ایرانی؛

با تأکید بر اهمیت حاکمیت هر دو طرف در راستای ساخت و بهره‌برداری سدها و نیروگاههای برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی؛

با در نظر گرفتن اهمیت برقراری تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان طبق مفاد قطعنامه‌های سازمان ملل متحد؛

با در نظر گرفتن اهمیت وجود مرزهای مشترک و انجام تدابیر عملیاتی در زمینه‌های انتقال انرژی؛

با تأکید بر ضرورت سرعت بخشیدن به تداوم ساخت مجموعه سدهای خداآفرین و قیزقلعه‌سی با نظارت متخصصان دو طرف؛

در خصوص موارد زیر به توافق رسیدند:

ماده ۱- طرفها براساس حاکمیت و تمامیت ارضی و منافع هر دو کشور در رابطه با ادامه ساخت و بهره‌برداری از سدها و نیروگاههای برق آبی «خداآفرین» و «قیزقلعه‌سی» بر روی رودخانه مرزی «ارس» در محدوده مرزی دو کشور فعالیت مشترک انجام خواهند داد.

طرف ایرانی ساخت سدها و نیروگاههای برق آبی را براساس این موافقتنامه ادامه می‌دهد.

بهره‌برداری، حفاظت، نگهداری، استفاده از منابع آب و انرژی از سدها و نیروگاههای برق آبی طبق مفاد این موافقتنامه انجام خواهد شد.

ماده ۲- طرفها به منظور انجام وظایف مندرج در ماده (۱)، «کمیسیون فنی مشترک» را تأسیس می‌نمایند. وظایف این کمیسیون به شرح زیر خواهد بود:

الف- مشخص کردن مطابقت نقشه‌های منعکس‌کننده کارهای انجام‌شده با وضعیت واقعی

ب- پیگیری و نظارت بر انجام برآورد حجم کارهای انجام‌شده در احداث سدها

پ- مشخص کردن وضعیت موجود عملیات ساخت و سرعت‌بخشیدن به روند عملیات اجرایی

ت- مشخص نمودن قیمت‌های کارهای ساختمانی با توجه به توافقات اولیه در خصوص هزینه‌ها و تعرفه‌های مربوط به احداث و اعلام آن به مراجع مربوط

ث- مشخص نمودن و توافق در مورد میزان خسارت وارده ناشی از ساخت سدها در چهارچوب توافقات اولیه

ج- همکاری با کمیسیون دائمی بهره‌برداری از منابع آب و انرژی رودخانه ارس در تهیه و تدوین نظام و دستورالعمل واحد برای بهره‌برداری و نگهداری از سدها و نیروگاههای برق آبی احداث‌شده بر روی رودخانه ارس (ارس، خداآفرین و قیزقلعه‌سی و میل- مغان)

چ- تهیه و تدوین دستورالعمل‌های مرتبط با بهره‌برداری و نگهداری از سدها و نیروگاههای برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی (در شرایط عادی و شرایط غیرمترقبه طبیعی)

ماده ۳- طرفها، ترکیب کمیسیون فنی مشترک مذکور در ماده (۲) را حداکثر ظرف مدت یک‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه از طریق مجاری دیپلماتیک به یکدیگر اعلام خواهند نمود.

تاریخ و محل برگزاری جلسات کمیسیون فنی مشترک و دستور کار آن از طریق مجاری دیپلماتیک توافق خواهد شد.

مرجع صلاحیتدار کمیسیون فنی مشترک، از طرف جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو و از طرف جمهوری آذربایجان وزارت انرژی خواهد بود.

ماده ۴- پس از مشخص شدن هزینه‌های مالی مشترک طرفها در رابطه با احداث سد‌ها و نیروگاههای برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی توسط کمیسیون فنی مشترک، نحوه بازپرداخت سهم جمهوری آذربایجان به طرف ایرانی از محل انرژی برق تولیدشده در نیروگاههای برق آبی سدهای مزبور متعلق به طرف آذربایجانی یا از روشهای دیگر در مدت هجده‌ماه از زمان آغاز فعالیت کمیسیون فنی مشترک، مورد توافق قرار گرفته و به مرجع صلاحیتدار هر کشور ارائه خواهد گردید. این مدت در صورت ضرورت با توافق متقابل طرفها قابل تمدید می‌باشد.

خسارت وارده به طرفها در اثر احداث سد‌ها و نیروگاههای برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی در محاسبات متقابل در نظر گرفته خواهد شد.

ماده ۵- مسئولیت حفظ، نگهداری و بهره‌برداری از سد‌ها و نیروگاههای برق آبی به صورت مساوی برعهده طرفها خواهد بود. جمهوری اسلامی ایران تا برقراری تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان طبق مفاد قطعنامه‌های سازمان ملل متحد این مسئولیت را در وضعیت کنونی به‌جز در شرایط رویداد اجتناب‌ناپذیر برعهده خواهد گرفت. در این رابطه طرف آذربایجانی سهم خود در مورد هزینه‌های مربوط که توسط طرف ایرانی اعلام می‌شود را پس از تأیید توسط کمیسیون فنی مشترک به طرف ایرانی پرداخت خواهد کرد.

ماده ۶- طرفها واگذاری موقت یا دائمی حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب و انرژی سد‌ها و نیروگاههای برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی به اشخاص حقیقی و حقوقی کشور ثالث را ممنوع خواهند کرد.

ماده ۷- بهره‌برداری طرفها از منابع سد‌های خداآفرین و قیزقلعه‌سی براساس اصل تساوی صورت خواهد گرفت و انرژی حاصل از نیروگاههای برق آبی هر طرف متعلق به همان کشور خواهد بود.

از تاریخ آغاز بهره‌برداری از سد‌ها و نیروگاههای برق آبی براساس اصل تساوی و روش مورد توافق طرفها، طرف آذربایجانی تا زمانی که امکان

برداشت آب از سد‌ها را نداشته باشد به میزان آبی که طرف ایرانی از سد قیزقلعه‌سی خواهد گرفت، از آب رودخانه در محل سد‌های «میل مغان» و «بهرام تپه» واقع بر روی رودخانه ارس و با کسر تلفات مسیر استفاده خواهد کرد.

ماده ۸- برق تولیدشده در نیروگاه‌های برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی متعلق به جمهوری آذربایجان تا برقراری تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان طبق مفاد قطعنامه‌های سازمان ملل متحد فقط در قلمرو جمهوری اسلامی ایران و براساس توافق متقابل مورد استفاده قرار خواهد گرفت. طرف آذربایجانی حق انتقال‌گذری (ترانزیت) برق تولیدشده در نیروگاه‌های مزبور طبق توافق متقابل را دارد.

در پایان هر سال سهم نیروی برق آذربایجان توسط کمیسیون فنی مشترک مشخص خواهد شد و از طریق توافق در مورد تعرفه‌ها محاسبات انجام خواهد گرفت.

ماده ۹- در شرایط فعلی تا برقراری تمامی ارضی جمهوری آذربایجان طبق مفاد قطعنامه‌های سازمان ملل متحد، جمهوری اسلامی ایران مسؤول اتخاذ تدابیر لازم برای فراهم کردن دسترسی متخصصان جمهوری آذربایجان برای نظارت بر عملیات ساخت و مشارکت آنها در بهره‌برداری خواهد بود.

کمیسیون فنی مشترک ضوابط تحقق موضوع فوق را تعیین خواهد نمود. ماده ۱۰- پس از اجرای مفاد فوق‌الذکر این موافقتنامه و ارائه گزارش نهائی و دستورالعمل و مقررات بهره‌برداری سد‌های خداآفرین و قیزقلعه‌سی توسط کمیسیون فنی مشترک و تأیید این اسناد توسط مراجع صلاحیتدار دو کشور، کمیسیون مشترک دائمی بهره‌برداری از منابع آب و انرژی رودخانه ارس (سد‌های ارس و میل مغان) مسؤول اجرای دستورالعمل و مقررات مربوط به بهره‌برداری از سد‌ها و نیروگاه‌های برق آبی خداآفرین و قیزقلعه‌سی خواهد بود.

ماده ۱۱- طرف‌ها برنامه اقدامات مربوط به مرمت، حفظ و نگهداری پل‌های تاریخی خداآفرین را تهیه خواهند نمود. جمهوری اسلامی ایران در شرایط فعلی اجرای برنامه فوق را به‌جز در شرایط رویداد اجتناب‌ناپذیر به‌طور یکجانبه بر عهده می‌گیرد. هزینه سهم جمهوری آذربایجان از بابت اجرای برنامه

مذکور پس از توافق در کمیسیون فنی مشترک توسط طرف آذربایجانی به طرف ایرانی پرداخت خواهد شد.

طرفین به طور مشترک اسناد مربوط را جهت قرار گرفتن پلهای تاریخی خداآفرین در فهرست میراث جهانی تهیه و جهت ثبت به مرکز میراث جهانی یونسکو ارائه خواهند نمود.

ماده ۱۲- طرفها برای حفاظت از محیط زیست حداکثر تلاش را خواهند نمود و اقدامات مربوط را در قالب تصمیمهای کمیسیون فنی مشترک اتخاذ خواهند کرد.

طرفها خطرات احتمالی زیست محیطی در زمان بهره برداری از سدها و نیروگاههای برق آبی خداآفرین و قیزقلعه سی را تحلیل و برای جلوگیری از آنها اقدامات مورد توافق را به عمل خواهند آورد.

کمیسیون مشترک فنی ضوابط حفاظت از منابع زیستی طبیعی مخازن آبی سدهای خداآفرین و قیزقلعه سی و استفاده مشترک از آنها را تهیه و در مورد آن توافق خواهد نمود.

ماده ۱۳- طرفها در زمینه پیشگیری از بروز حوادث غیرمترقبه طبیعی و فنی، مقابله و کاهش اثرات آن همکاری خواهند نمود.

کمیسیون مشترک فنی به منظور پیش بینی تأثیرات مضر ناشی از بروز حوادث غیرمترقبه طبیعی (سیل، زلزله و غیره) و فنی (حریق، سانحه، انفجار، فروریختگی سازه ها و غیره) که ممکن است در تأسیسات آبی- فنی و نیروگاههای برق آبی رخ دهد، ارتقای سطح آگاهی مردم در این رابطه و جلوگیری از حوادث غیرمترقبه، سامانه پایش و هشدار را ایجاد خواهد کرد و برنامه فعالیت مشترک با هدف اجرای اقدامات جامع پیشگیرانه، توسط کمیسیون مشترک فنی تهیه خواهد شد.

ماده ۱۴- خط مرز کشوری کنونی پس از آبرگیری سدها براساس روشهای مورد توافق، روی سطح آب مشخص، علامت گذاری و به عنوان مرز کشوری بین دو کشور محسوب خواهد شد.

ماده ۱۵- هرگونه تغییر و اصلاح در این موافقتنامه می‌تواند با رضایت متقابل طرفها و به صورت تشریفات (پروتکل‌های) جداگانه‌ای که به‌عنوان جزء لاینفک این موافقتنامه می‌باشد، انجام شود و طبق مفاد ماده (۱۷) لازم‌الاجراء می‌شود.

ماده ۱۶- اختلاف‌هایی که ممکن است از تفسیر یا اجرای مفاد این موافقتنامه ناشی شود در فضای حسن تفاهم و همکاری متقابل از راه گفتگو و رایزنی بین طرفها حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۷- این موافقتنامه برای زمان نامحدود منعقد شده است و پس از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه کتبی طرفها از طریق مجاری دیپلماتیک درخصوص تکمیل تشریفات داخلی مقرر برای لازم‌الاجراء شدن آن، لازم‌الاجراء خواهد شد.

این موافقتنامه در تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۴ هجری شمسی برابر با ۲۳ فوریه ۲۰۱۶ میلادی در شهر تهران در دو نسخه اصلی هر یک به زبانهای فارسی، آذربایجانی و انگلیسی که همه متون دارای اعتبار یکسان می‌باشد، امضاء گردید. در صورت بروز اختلاف در تفسیر این موافقتنامه، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف	از طرف
دولت جمهوری آذربایجان	دولت جمهوری اسلامی ایران

قانون فوق مشتمل بر ماده‌واحد و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و هفده ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفدهم آذرماه یکهزار و سیصد و نود و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۵/۱۰/۸ به تأیید شورای نگهبان رسید.

علی لاریجانی